

CAPITOLUL VI. PĂDURILE

VI.1.Fondul forestier național: stare și consecințe

VI.1.1. Evoluția suprafeței fondului forestier

Toate datele utilizate în acest capitol au fost întocmite pe baza raportărilor transmise de către Garda Forestieră Ploiești, aferente anului 2023.

Tabel VI.1.1.1

Suprafețele exprimate în hectare raportate în ultimii cinci ani sunt prezentate în tabelul următor:

Tabel VI.1.1.2

2018	2019	2020	2021	2022	2023
238999	241809	271754	271833	271694	271720

În conformitate cu datele statistice existente pe siteul inse.ro suprafața fondului forestier exprimată în hectare în județul Argeș a fost:

Sursa INS

Tabel VI.1.1.3

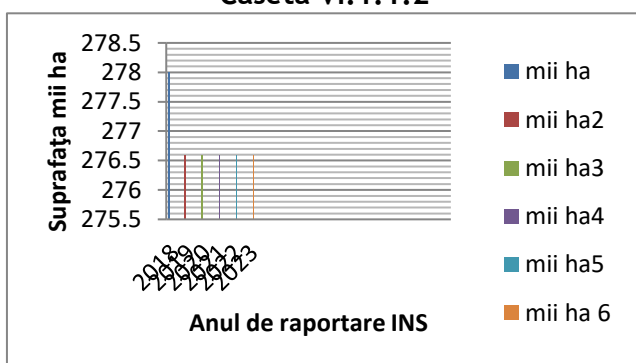
2018	2019	2020	2021	2022	2023
278000	276600	276600	276600	276600	276600

Caseta VI.1.1.1

Evoluția fondului forestier conform raportarilor

Caseta VI.1.1.2

Evoluția fondului forestier conform INS

Graficul realizat conform raportărilor Garzii Forestiere Ploiești are o evoluție ascendentă datorită faptului că în timp nu s-a mai făcut corelarea cu suprafețele care nu se află în administrare sau în pază.

Graficul realizat conform datelor INS indică o constantă a suprafețelor.

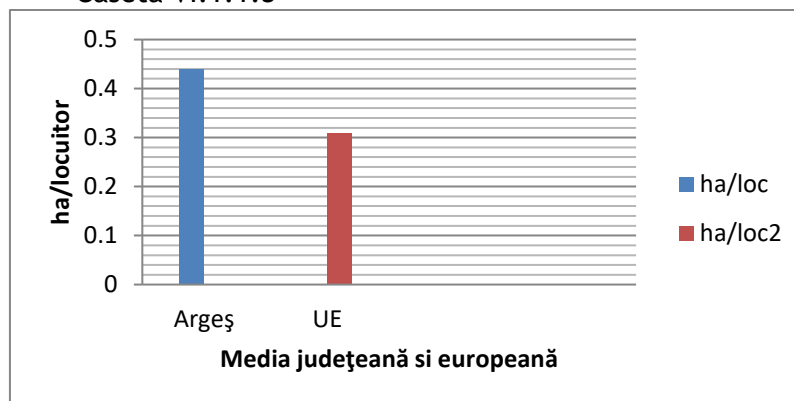
Suprafața astfel rezultată, de 276.6 mii ha, reprezintă 39,8% din suprafața județului Argeș (682631 ha) fiind astfel în apropierea mediei europene care este de 41% potrivit Eurostat.

Evoluția fondului forestier ha/locuitor

Raportat la numărul de locuitori ai județului Argeș rezultă 0,47 ha/locuitor, față de media europeană care este de 0,31 ha/locuitor (sursa Ghid Raport SM).

Având în vedere că la nivelul județului Argeș nu au existat fluctuații semnificative de suprafețe și populație în ultimii cinci ani, a rezultat următoarea diagramă:

Caseta VI.1.1.3

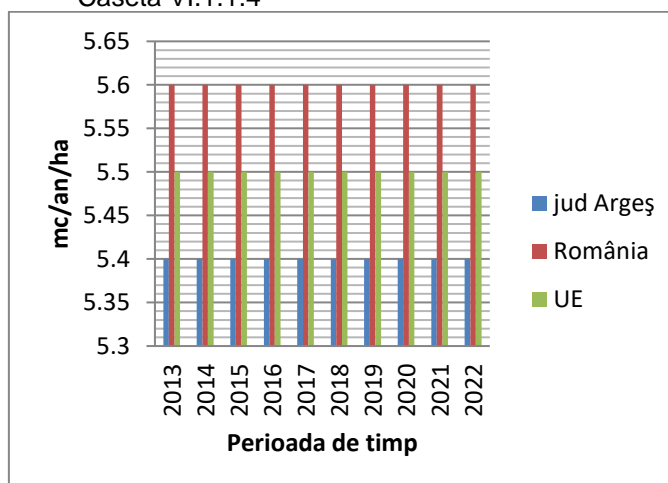

Evoluția fondului forestier în județul Argeș ha/locuitor

Evoluția creșterii fondului forestier

În conformitate cu datele obținute și elementele din Ghidul privind elaborarea Raportului privind starea mediului a rezultat următoarea situație comparativă:

Caseta VI.1.1.4

Evoluția creșterii fondului forestier

Evoluția tăierilor în județul Argeș

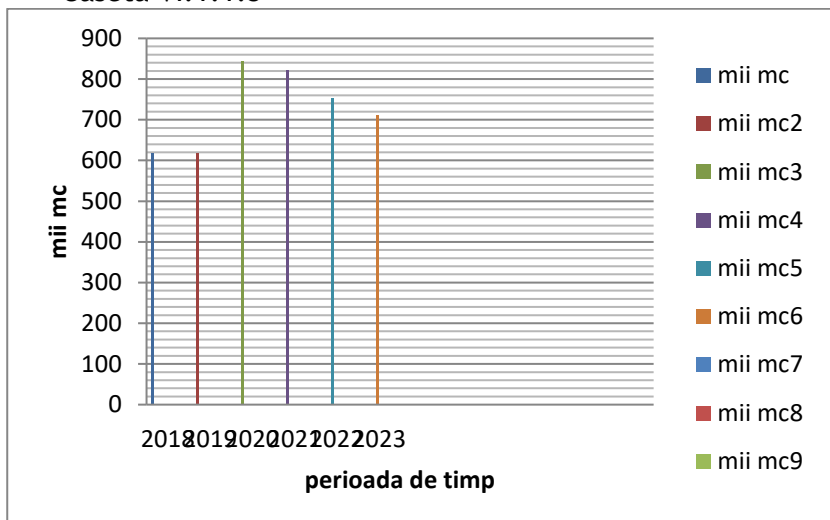
Pentru anii 2018 / 2023, volumul de lemn recoltat exprimat in mii mc este următorul:

Tabel VI.1.1.4

mii mc					
2018	2019	2020	2021	2022	2023
616,9	618,1	844,60	822.3	752.6	710.4

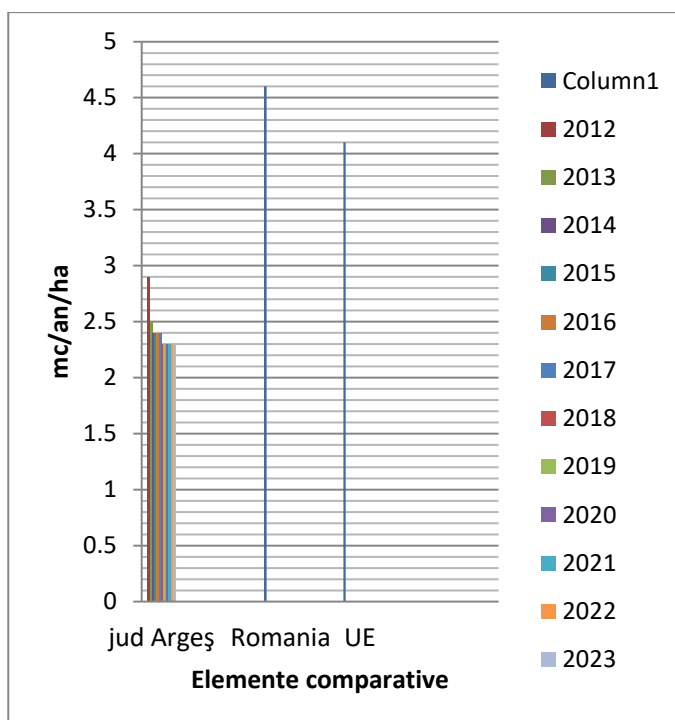
Sursa: Garda Forestieră Ploiești pentru anul 2023

Caseta VI.1.1.5

Evoluția tăierilor în județul Argeș

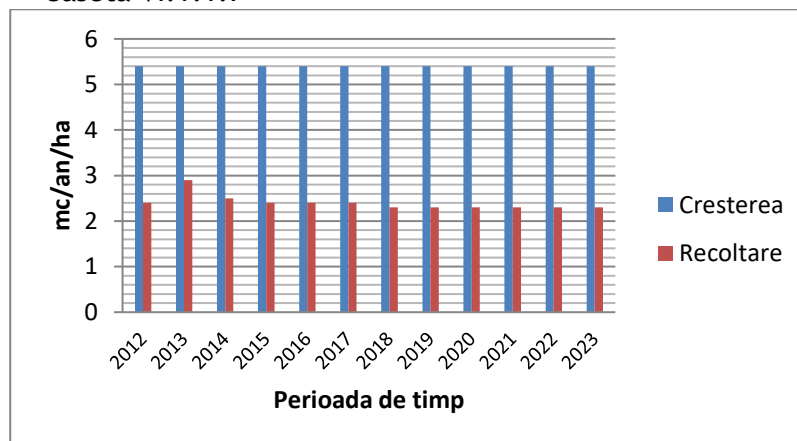
Caseta VI.1.1.6

Evoluția tăierilor în județul Argeș

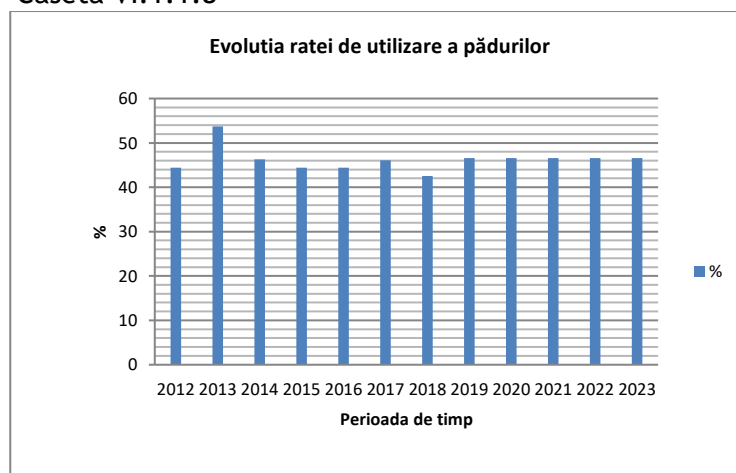
Comparație între evoluția creșterii fondului forestier și tăierii masei lemnoase în județul Argeș

Caseta VI.1.1.7

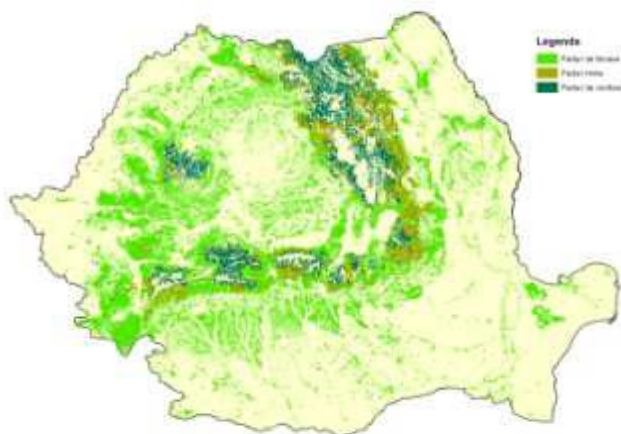

Rata de utilizare a pădurilor în județul Argeș

Caseta VI.1.1.8

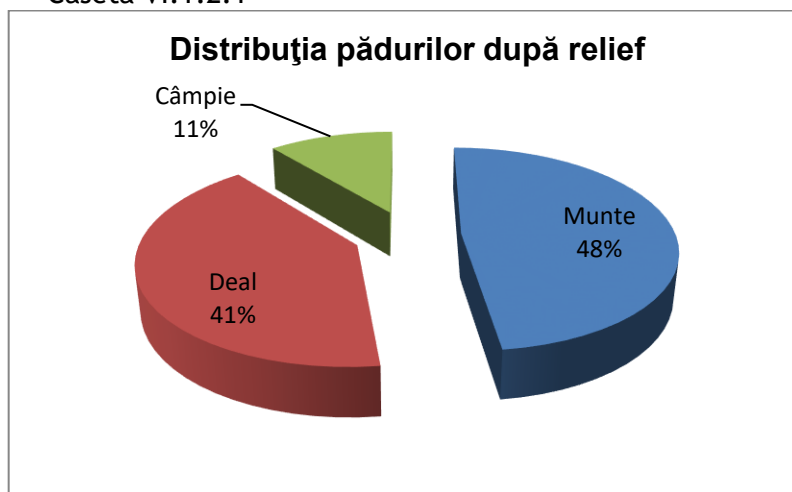
VI.1.2. Distribuția pădurilor după principalele forme de relief

Harta vegetației forestiere

Distribuția pădurilor județului Argeș după principalele forme de relief

Caseta VI.1.2.1

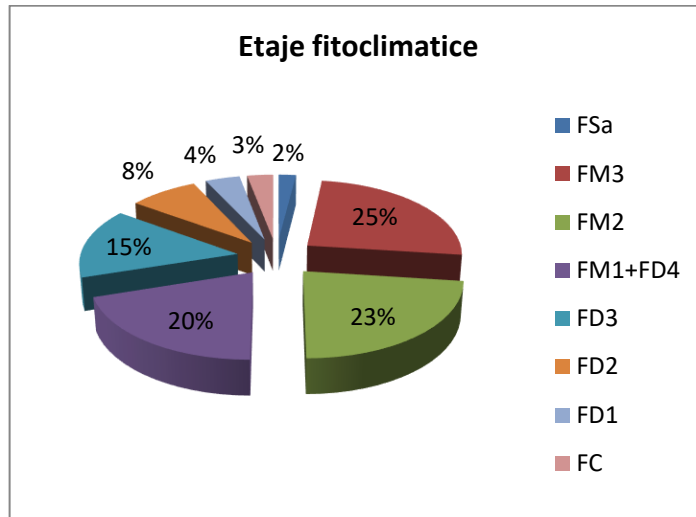

Distribuția pădurilor pe etaje fitoclimatice

Pădurile județului Argeș sunt dispuse în următoarele etaje fitoclimatice:

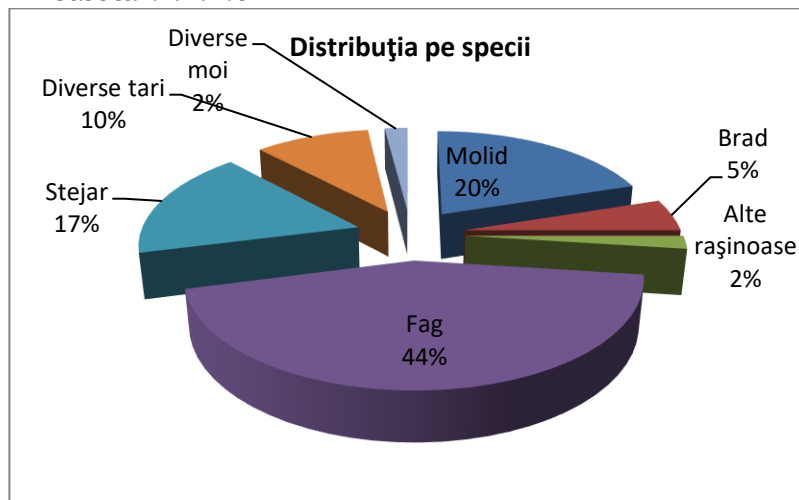
- 2%-F Sa-Etajul subalpin
- 25%-FM3-Etajul montan de molidișuri
- 23%-FM2-Etajul montan de amestecuri
- 20%-FM1+FD4 -Etajul montan+premontan de făgete
- 15%-FD3-Etajul deluros de gorunete, făgete și goruneto-făgete
- 8%-FD2-Etajul deluros de cvercete (gorun, cer, gârniță, amestecuri dintre acestea) și șleauri de deal
- 4%-FD1-Etajul deluros de cvercete cu stejar și cu cer, gârniță, gorun și amestecuri ale acestora
- 3%-FC-Câmpia forestieră

Caseta VI.1.2.2

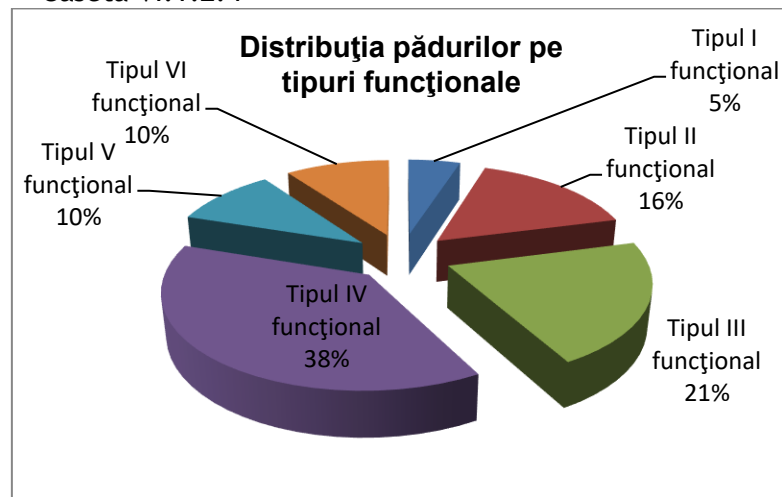
Distribuția pădurilor pe specii și grupe de specii

Caseta VI.1.2.3

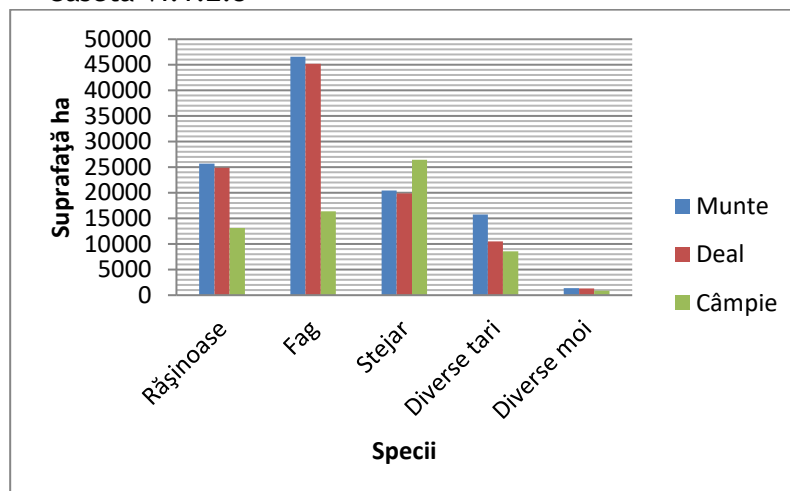
Distribuția pădurilor pe tipuri funcționale

Caseta VI.1.2.4

Distribuția pădurilor, grupe de specii, după principalele forme de relief

Caseta VI.1.2.5

VI.1.3. Starea de sănătate a pădurilor

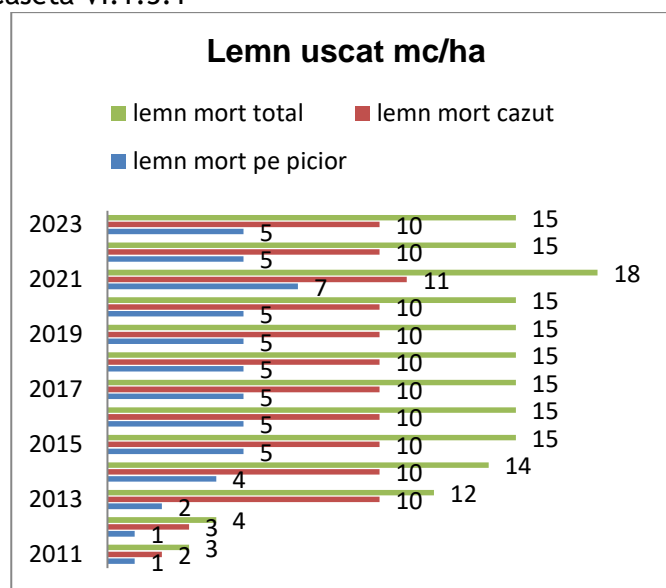
Lemn uscat (sursa: raportări APM)

Cantitatea de lemn uscat (mort) a crescut în timp din următoarele motive:

- o mai bună inventariere a acestuia
- orientarea managementului forestier către principii ecologice
- lipsa mijloacelor umane și materiale necesare extragerii unor cantități mici de lemn împrăștiat pe suprafețe mari.
- nerespectarea regulilor de curățare a parchetelor

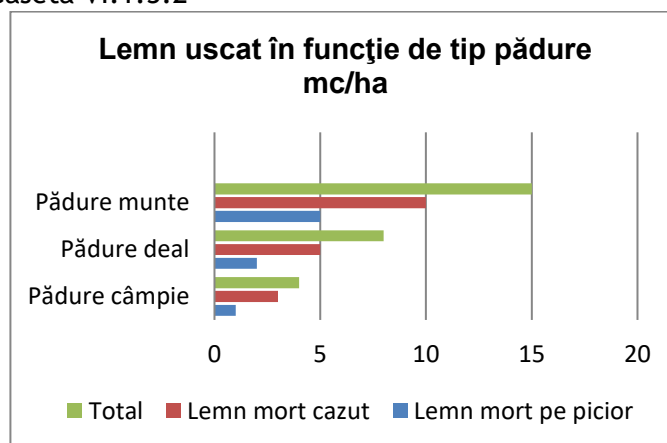
Tendențe de evoluție pentru lemn mort în perioada 2011-2023

Caseta VI.1.3.1

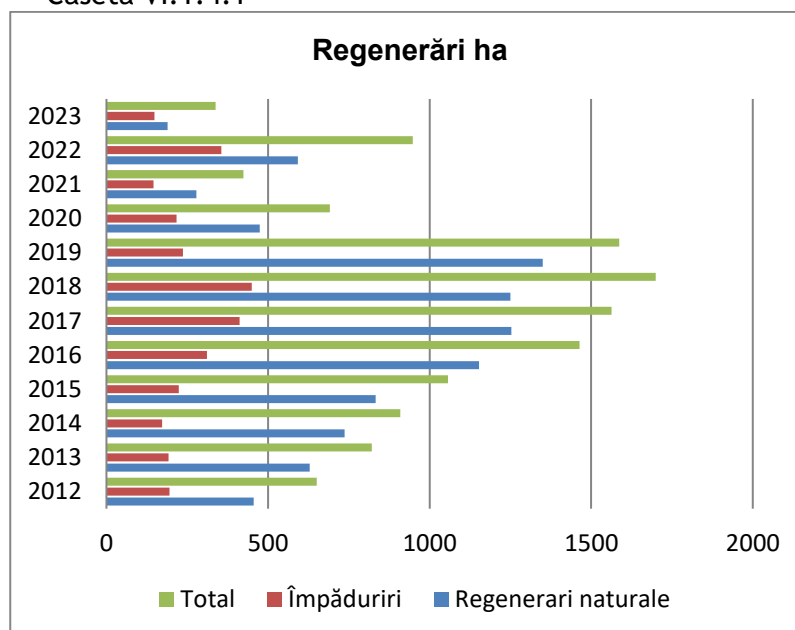
Lemn mort în funcție de tipul de pădure (an de referință: 2023)

Caseta VI.1.3.2

VI.1.4. Evoluția suprafețelor de păduri regenerate la nivelul județului Argeș

Caseta VI.1.4.1

VI.1.5. Zone cu deficit de vegetație forestieră și disponibilități de împădurire

Sudul județului Argeș este zona cu deficit de vegetație forestieră datorită faptului că aceasta reprezintă 1,5% din suprafața județului.

VI.2. Amenințări și presiuni exercitate asupra pădurilor

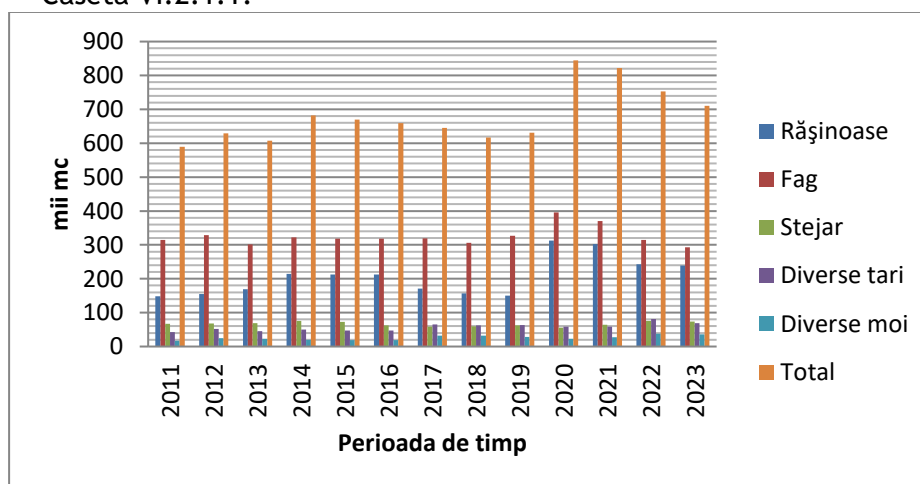
VI.2.1. Suprafețe de pădure parcurse cu tăieri

Tabel VI.2.1.1.

Tipuri de taieri	Suprafețele parcurse cu tăieri (ha)										
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Suprafata totala parcursa cu taieri	1323	3266	3014	3114	2900	9535	9587	10080	13444	14073	14476
Taieri de regenerare in codru din care:	923	2367	2453	2553	2439	1874	2348	2093	1901	1019	1849
-taieri succesive	123	62	32	132	120	11	20	4	20	43	8
-taieri progresive	663	2123	2218	2218	2118	1705	2030	1832	1588	1721	1669
-taieri gradinarite	75	130	131	131	129	96	235	203	244	171	108
-taieri rase	62	52	72	72	72	62	63	54	49	23	64
Taieri de regenerare in crang	42	81	75	75	75		57	66	73	134	75
Taieri de substituire refacere a arboretelor slab productive si degradate	29	5	4	4	4	10	3	4	0	0	2
Taieri de conservare	329	813	482	482	382	7414	7173	7917	11470	11981	12550

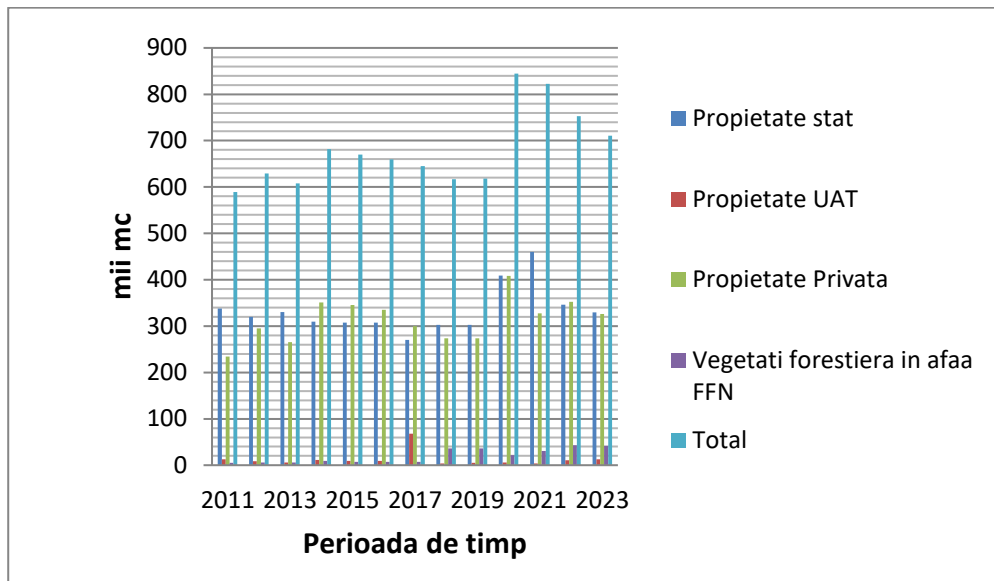
Evoluția volumului de masă lemnoasă recoltată, pe principalele specii (estimare)

Caseta VI.2.1.1.

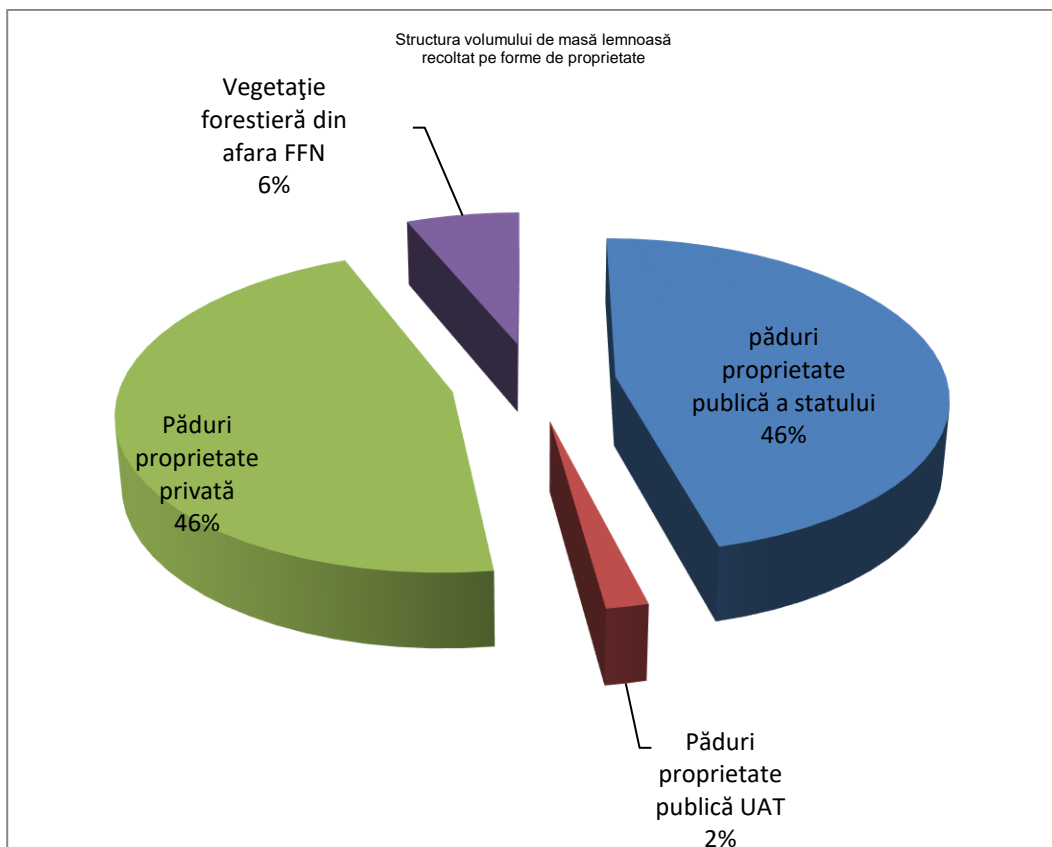

Volumul de masă lemnoasă recoltat, pe forme de proprietate

Caseta VI.2.1.2.

Structura volumului de masă lemnoasă recoltat, pe forme de proprietate în anul 2023

VI.2.2. Schimbarea utilizării terenurilor

VI.2.2.1. Fragmentarea ecosistemelor

Suprafețe de teren scoase din fondul forestier pentru alte utilizări

Tabel VI.2.2.1.1

Nr. crt.	Județ Argeș	Definitiv (ha)	Temporar (ha)	Total (ha)
1	2011	0,09	27,9	27,99
2	2012	-	26,9	26,9
3	2013	-	25,9	25,9
4	2014	0,1	54,9	55,0
5	2015	-	31,9	31,9
6	2016	-	0,9	0,9
7	2017	-	29,0	29,0
8	2018	-	28,9	28,9
9	2019	-	29,0	29,0
10	2020	4,2	3,2	7,4
11	2021	25,2	16,93	42,13
12	2022	10,03	0,38	10,41
13	2023	19,54	2,07	21,61
	TOTAL	59,61	280,61	340,22

Suprafața de pădure pierdută în perioada de analiză

Suprafața de pădure afectată de incendii a fost în anul 2023 de 16.75 ha. Principala cauză a apariției incendiilor fiind arderea nesupravegheată a resturilor vegetale.

VI.2.3 Schimbările climatice

1. Reprezintă „plămânu planetei”

Pădurea produce oxigen și consumă dioxid de carbon. 2/3 din O₂ planetei, consumat de lumea vie, de industrie sau autovehicule, este furnizat atmosferei de către arbori și arbuști. S-a demonstrat că un fag matur produce 1,7 kg oxigen în fiecare oră și prelucrează 2,35 kg dioxid de carbon emanat din țevile de eșapament ale mașinilor. Astfel se purifică 4800 mc de aer/oră, asigurându-se nevoile zilnice de oxigen ale unui număr de 64 de oameni. Cantitatea de oxigen produsă de un stejar în timpul vieții este suficientă pentru un om, timp de 20 de ani.

2. Este un filtru natural

Pădurile reprezintă, de asemenea, eficiente filtre naturale, deoarece rețin, în coroanele arborilor, particule fine de praf sau cenușă.

3. Este un factor de menținere a echilibrului ecologic

Pentru protecția mediului înconjurător, constituie cel mai important factor natural, eficient, stabil, inepuizabil. Aceasta are rolul de a stabiliza clima locală și a conserva calitatea solului. Distrugând pădurile, omul a deschis calea aridității și secetei favorizând instalarea dezolantelor peisaje deșertice pe vaste întinderi din Africa, Orientului Apropiat și alte părți ale globului. Defrișările excesive, fără discernământ, au dus la eroziunea solului. Ciclonii, incendiile forestiere, bolile arborilor, alunecările de teren și alți factori naturali au, în prezent, o influență minimă în comparație cu defrișările.

4. Sursă de lemn

Pădurile pot furniza cantități uriașe de lemn de bună calitate. Acest material a fost utilizat din cele mai vechi timpuri pentru primele arme, unelte, construcții de locuințe sau pregătirea hranei. Astăzi este, în continuare, foarte utilizat, în diferite domenii ale vieții umane (industria mobilei, hârtiei, chimică, în construcții, etc.).

5. Oferă adăpost omului și animalelor

De asemenea, pădurea reprezintă pentru om un refugiu din calea poluării, zgomotului, soarelui puternic sau vântului și o extrem de variată lume animală este adăpostită sub haina ocrotitoare a pădurii, între plantele și animalele din păduri există interacții reciproce. Multe animale, în special insectele și păsările, polenizează copacii. Insectele primesc hrană din nectar și alte substanțe, și în schimb polenizează florile pe care le vizitează.

6. Reprezintă o sursă de hrană pentru om și animale

Acest rol al pădurii se datorează plantelor și animalelor pe care aceasta le adăpostește. Fructele de pădure, ciupercile comestibile, stupăritul pastoral și vânătoarea au constituit întotdeauna o importantă categorie de surse pentru alimentarea omului.

7. Este o sursă de medicamente

Pădurile conțin cea mai mare diversitate de plante și animale de pe Terra. Astfel, pot reprezenta surse de medicamente, de origine vegetală sau animală. Substanțele medicinale deja descoperite, în special în pădurile ecuatoriale reprezintă o garanție pentru succese terapeutice și mai mari în viitor.

8. Rolul estetic

Văzută de la distanță sau de sus, bolta pădurii impresionează prin varietatea culorilor frunzișului, prin multitudinea de nuanțe de verde care alternează pe suprafețe imense. Sub acoperișul maiestuos al arborilor, își duc existența felurite familii de plante care, prin coloritul lor, încântă ochiul privitorului. Acest fapt este foarte important pentru omul modern care duce o viață stresantă.

Frumusețea pădurii a impresionat și mulți artiști care, prin arta lor, și-au exprimat sentimentele față de această perlă a naturii.

RAPORT JUDETEAN PRIVIND STAREA MEDIULUI, ANUL 2023 - JUDEȚUL ARGES

În țara noastră, în perioada medievală, pădurea reprezenta 75 % din suprafață, la începutul secolului al XIX-lea, 38 % iar după 1975, 27 %. În zilele noastre, suprafața acestora este mult mai redusă și continuă să scadă. Datorită despăduririlor, pe glob, la fiecare 30 minute, dispare o specie vegetală și una animală.

Evoluția suprafețelor fondului forestier în perioada de raportare este:

Suprafețele exprimate în hectare raportate în ultimii cinci ani sunt prezentate în tabelul următor:

Tabel VI.1.1.2

2018	2019	2020	2021	2022	2023
238999	241809	271754	271833	271694	271720

În conformitate cu datele statistice existente pe siteul inse.ro suprafața fondului forestier exprimată în hectare în județul Argeș a fost:

Tabel VI.1.1.3

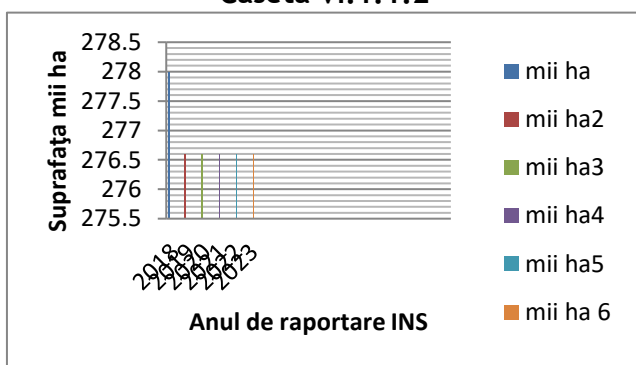
Sursa INS					
2018	2019	2020	2021	2022	2023
278000	276600	276600	276600	276600	276600

Caseta VI.1.1.1

Evoluția fondului forestier conform raportarilor

Caseta VI.1.1.2

Evoluția fondului forestier conform INS

Riscul producerii incendiilor de pădure

În anul 2022 au fost înregistrate incendii pe 249.47 ha.

O prevenire eficientă a incendiilor de pădure nu este posibilă fără un studiu aprofundat al naturii acestora - al categoriilor și răspândirii incendiilor pe un anumit teren; al dependenței lor de caracteristicile florei pădurilor, de starea de îngrijire a pădurilor și de condițiile meteorologice; al cauzelor și consecințelor incendiilor de pădure.

Incendiile de pădure se pot clasifica în următoarele categorii:

- incendii de litieră;
- incendii de coronament;
- incendii sub pătura de frunziș.

Incendiile de literă sunt incendiile care cuprind vegetația de pe solul pădurii: arbuști, mușchi, licheni, ierburi, boschete, tufișuri, pătură moartă, uscăturile, resturile rămase la exploatarea pădurii și partea inferioară a copacilor. Dezvoltarea și suprafața de întindere a incendiului este în funcție de gradul de uscăciune a vegetației aflată la partea inferioară a copacilor.

Incendiu de litieră nu are un front continuu de înaintare, ci se propagă prin salturi, distrugând suprafețe de forme variate și pe direcții diferite în funcție și de schimbările de sens curenților de aer.

După manifestarea lor incendiilor pot fi **lente și rapide**.

La incendiile lente focul înaintează în mare măsură în direcția vântului cu viteză redusă, câțiva zeci de metri pe oră. În direcția opusă vântului și în părțile laterale, incendiul se dezvoltă destul de slab. Regiunea devastată de un incendiu lent are o formă ovală. Flacăra atinge o înălțime

de la 0,1 m până la 2 sau 3 m, uneori chiar mai mult, în funcție de grosimea pături moarte de pe solul pădurii și de mărimea vegetației uscate aflate la partea inferioară a copacilor.

În cazul incendiilor de litieră, rapide, focul izbucnește pe solul pădurii și se propagă către direcția vântului cu viteze care pot atinge până la 1 km/h. La aceste incendii arde pătura vie și moartă a solului. Această ardere se caracterizează printr-o înaintare rapidă a focului. Focul nu se întinde deloc în direcția opusă vântului și direcțiile laterale. Forma regiunii devastate de un incendiu rapid de litieră este ovală ca și în cazul incendiului lent dar cu axa mare foarte dezvoltată. Înălțimea flăcării depășește 2 m.

Incendiile de coronament se manifestă la partea superioară a copacilor, când ard coroanele. Ele produc mari pagube materiale și greutate în replantarea pădurii. Incendiile de coronament au loc în deosebi în pădurile deosebi în pădurile de rășinoase, dezvoltarea lor fiind mult favorizată prin rășina ce o conține frunza, crengile cât și trunchiul arborilor. Incendiul se transmite de la arbore la arbore cu viteze care sunt în funcție de viteza vântului, cât și de poziția pădurii din punct de vedere topometric.

După viteza cu care se manifestă - incendiile de coronament pot fi lente, rapide și violente.

Incendiile de coronament lente se dezvoltă relativ încet. Viteza lor de înaintare în direcția vântului este de până la 8 km /oră. În direcția opusă vântului și în părți, incendiile se dezvoltă foarte slab. Fumul are de obicei o nuanță cenușie închis. Forma suprafeței păduroase care a suferit un incendiu de coronament lent este în majoritatea cazurilor ovală.

La incendiul rapid de coronament ard efectiv coroanele copacilor. În cazul unui incendiu rapid de coronament, arde toată cetina rășinoaselor și ramurile mici. Ramurile mai mari și scoarțe pe trunchiurile copacilor se carbonizează. Viteza de înaintare în direcția vântului este de 8 25 km pe oră. Forma regiunii devastate de incendiu rapid de coronament este ovală, mult alungită. Fumul este de obicei de culoare cenușiu închis sau negru.

În cazul incendiilor de coronament violente viteza de înaintare a focului este pe fronturi foarte largi și ajunge la peste 25 km pe oră. În cazul incendiilor rapide și violente de coronament pătura moartă de pe solul pădurii arde parțial.

Incendiile sub pătura de frunziș izbucnesc în special în pădurile seculare pe solul cărora s-a depus de-a lungul anilor o pătură groasă de frunze uscate, crengi lemnoase, care au putrezit și au format un strat de putregai, sau chiar de turbă. Deci un incendiu sub pătura de frunziș sau de sol reprezintă arderea stratului putrezit al solului din care cauză poartă și numele de incendiu de putregai. Viteza incendiului subteran este mică, rara ajunge la câteva sute de metri și rar ajunge la 1 km în 24 ore. Înălțimea flăcării se schimbă în funcție de pătura de deasupra solului și de cantitatea de lemn mort. La astfel de incendii, împreună cu stratul de putregai și turbă, ard și rădăcinile copacilor, din care cauză, cad trunchiurile copacilor.

Cauzele care dau naștere la incendiile de pădure sunt variate. Din studierea incendiilor de pădure rezultă că cele mai frecvente cauze sunt următoarele:

- folosirea neglijentă a focului de către oameni pentru prepararea hranei sau încălzit;
- țigări aruncate la întâmplare;
- arderea rămășițelor lemnoase rezultate din parchete de exploatare;
- crearea de suprafețe agricole prin ardere sau de îmbunătățire a pășunilor;
- folosirea armelor de vânătoare;
- scânteii și cenușa de la locomotivele folosite în exploatarea forestieră;
- trăsnetul;
- incendii premeditate.

Viteza de propagare a incendiilor de litieră este influențată de o serie întregă de factori: felul, starea, umiditatea și cantitatea materialelor combustibile, schimbarea reliefului și situației atmosferice (direcția și viteza vântului, temperatura și umiditatea aerului, radiațiile solare).

Evaluarea statistică se bazează pe evidența statistică a incendiilor de pădure (anexa), pe ocoale silvice și în cadrul acestora pe unități de producție și parcele. Studiul acestei statistici, pe masive păduroase, pe ani, pe sezoane climatice, pe zone administrative arată zonele de prioritate pentru supravegherea riscurilor.

Evaluarea pe baza vegetației arse va ține seama de comportamentul la foc prin analiza următorilor factori:

- inflamabilitatea care caracterizează o mare favorizare a unei specii analizate de a se apinde sub efectul căldurii dezvoltate. Ea variază considerabil funcție de sezon și starea tehnologică a speciei;
- combustibilitatea care caracterizează puternic intensitatea focului într-o formație vegetală, depinzând și ea de sezon.

Riscurile de extindere a incendiului este legat de cei doi factori bazați pe analiza structurii și a compoziției vegetației și permite evaluarea riscului la un nivel mult mai fin și mai profund decât permite statistica propriu-zisă.

Perioada din an cu frecvența cea mai mare a incendiilor o reprezintă lunile mai-iunie, iar în luna aprilie se constată câte un incendiu izbucnit în aproape fiecare an la vegetația uscată din zona de liziera.

VI.3. Tendințe, prognoze și acțiuni privind gestionarea durabilă a pădurilor

Tendințele actuale în domeniul gospodăririi pădurilor se referă la faptul că acestea se află în bună parte în situri Natura 2000. Natura 2000 reprezintă instrumentul principal pentru conservarea patrimoniului natural pe teritoriul Uniunii Europene și este o rețea ecologică de arii naturale de interes comunitar formată din:

- *arii speciale de conservare (SCI)* - constituite conform Directivei Habitare (Directiva Consiliului nr. 92/43 din 1992 privind conservarea habitatelor naturale, a faunei și florei sălbatice);

- *arii de protecție specială avifaunistică (SPA)* - constituite conform Directivei Păsări (Directiva Consiliului 79/409 din 1979 referitoare la conservarea păsărilor sălbatice)

Rețeaua are ca obiectiv menținerea într-o *stare de conservare favorabilă* (Favourable Conservation Status - FCS) a speciilor și habitatelor enumerate în cele două directive UE, denumite *specii și habitate de interes comunitar*. Conceptul de „statut de conservare favorabil” este definit în articolul 1 al Directivei Habitare în funcție de dinamica populațiilor de specii, tendințe în răspândirea speciilor și habitatelor și de restul zonei de habitate.

Implementarea Rețelei Natura 2000 în România a fost o condiție a integrării țării noastre în UE.

Având în vedere că, în primul val (anul 2007), nu s-au desemnat la nivelul țării minim 20% (până la 60%) din suprafețele arealelor speciilor și habitatelor de importanță comunitară, România a primit un nou termen să continue desemnările de noi suprafețe situri Natura 2000.

Finalizarea acestei obligații s-a realizat prin publicarea HG nr. 971/2011 pentru modificarea HG nr. 1284/2007 privind ariile de protecție specială avifaunistică, respectiv a O.M. nr. 2387/2011 pentru modificarea Ordinului ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată pentru siturile de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România.

Majoritatea suprafețelor din siturile Natura 2000 sunt ocupate de habitate forestiere și există tocmai datorită modului în care au fost gospodărite pădurile până în prezent. Înseamnă că majoritatea acestor activități vor continua și în viitor pentru menținerea speciei/habitatului.

Articolul 4 al Directivei Habitare afirmă în mod clar că, de îndată ce o arie este constituită ca sit de importanță comunitară, aceasta trebuie tratată în conformitate cu prevederile Articolului 6 al aceleiași Directive. Înainte de orice se vor lua măsuri ca practicile de utilizare a terenului să nu provoace degradarea valorilor de conservare ale sitului.

Comisia Europeană, prin Directoratul General pentru Mediu, a elaborat un document cu scopul de a clarifica rolul pădurii și al silviculturii în rețeaua ecologică Natura 2000 și a ușura preluarea siturilor Natura 2000 de către operatorii forestieri. Acest document este *Ghidul de interpretare - Natura 2000 și pădurile ‘Provocări și oportunități’* și prezintă o imagine de ansamblu a conceptului Natura 2000, cadrul legal al conservării biodiversității și cerințele specifice ale Directivei Habitare, ca și importanța pădurilor europene în contextul conservării globale. Ghidul poate fi accesat la adresa:

http://ec.europa.eu/environment/nature/info/pubs/docs/nat2000/n2kforest_en.pdf

Se urmărește ca factorii interesați să găsească un compromis între obiectivele conservării naturii și cele ale producției economice. *Rețeaua Natura 2000 nu are intenția de a bloca activitățile economice în siturile constituite, ci solicită ca managementul fiecărui sit să fie adaptat situației*

locale, ținându-se seama atât de necesitățile conservării naturii, cât și de producția economică (EC, 2003).

Textul recomandă ca identificarea obiectivelor și măsurilor corespunzătoare de management al sitului să se realizeze prin consultarea factorilor interesați, iar rezultatul acestor consultări să fie expus în planuri de management transparente și elaborate pe termen lung.

Așadar, Natura 2000 își propune să permită acele activități economice corespunzătoare pentru menținerea sau îmbunătățirea statutului de conservare al anumitor situri.

Principiul general conform căruia conservarea florei și faunei sunt prioritare în gospodărirea resurselor naturii constituie baza gospodăririi siturilor Natura 2000. Câtă vreme statutul favorabil de conservare poate fi menținut sau refăcut în paralel cu gospodărirea economică a pădurilor, presupusă pentru cele mai multe situri, activitățile economice continuă fără modificări substanțiale.

Natura 2000 oferă posibilitatea dezvoltării rurale și reorientarea gospodăririi pădurii, mai ales prin posibilitățile de a compensa restricțiile impuse drepturilor de proprietate. Aceste probleme trebuie rezolvate de Statele Membre, cu posibilitatea de a primi ajutor prin co-finanțare de la bugetul Comunității.

Rezoluția Consiliului din 15 Decembrie 1998 privind strategia forestieră pentru Uniunea Europeană recunoaște necesitatea de a conserva ariile reprezentative pentru toate tipurile de ecosisteme forestiere și a celor care prezintă un interes ecologic deosebit.

Așadar, din directive derivă numai un număr restrâns de cerințe pentru managementul general al pădurii și nu este posibil să se ofere indicații specifice cum ar fi restricții impuse la nivelul recoltării, dimensiunea defrișărilor, programul intervențiilor etc., deoarece acestea depind de măsurile de management care trebuie negociate la nivel local între autoritățile de resort și operatorii/propietarii forestieri.

Există șase criterii pan-europene ce oferă baza de monitorizare a gospodăririi durabile a pădurilor, între care se menționează acele criterii (C) legate direct de conservarea naturii (MCPFE, 2000):

i. C2: Menținerea sănătății și vitalității ecosistemelor de pădure

„Practicile de gospodărire a pădurilor trebuie să utilizeze cât mai bine structurile și procesele naturale și să folosească măsuri biologice preventive ori de câte ori este posibil și cât de mult permite economia pentru a întări sănătatea și vitalitatea pădurilor. Existența unei diversități genetice, specifice și structurale, adecvate, întărește stabilitatea, vitalitatea și rezistența pădurilor la factori de mediu adversi și duce la întărirea mecanismelor naturale de reglare”.

„Se vor utiliza practici de gospodărire a pădurilor corespunzătoare ca reîmpădurirea și împădurirea cu specii și proveniențe de arbori adaptate sitului precum și tratamente, tehnici de recoltare și transport, care să reducă la minimum degradarea arborilor și/sau a solului. Scurgerile de ulei în cursul operațiunilor forestiere sau depozitarea neregulamentară a deșeurilor trebuie strict interzise”.

„Utilizarea pesticidelor și a erbicidelor trebuie redusă la minimum, prin studierea alternativelor silvice potrivite și a altor măsuri biologice”.

ii. C3: Menținerea și încurajarea funcțiilor productive ale pădurii (lemnoase și nelemnoase)

„Operațiunile de regenerare, îngrijire și recoltare trebuie executate la timp și în așa fel încât să nu scadă capacitatea productivă a sitului, de exemplu prin evitarea degradării arboretului și arborilor rămași, ca și a solului, și prin utilizarea sistemelor corespunzătoare”.

„Recoltarea produselor, atât lemnoase cât și nelemnoase, nu trebuie să depășească un nivel durabil pe termen lung, iar produsele recoltate trebuie utilizate în mod optim, urmărindu-se rata de reciclare a nutrienților”.

„Se va proiecta, realiza și menține o infrastructură adecvată (drumuri, căi de scos-apropiat sau poduri) pentru a asigura circulația eficientă a bunurilor și serviciilor și, în același timp, a asigura reducerea la minimum a impactului negativ asupra mediului.”

iii. C4: Menținerea, conservarea și extinderea diversității biologice în ecosistemele de pădure

„Planificarea gospodăririi pădurilor trebuie să urmărească menținerea, conservarea și sporirea biodiversității ecosistemice, specifice și genetice, precum și menținerea diversității peisajului”.

„Amenajamentele silvice, inventarierea terestră și cartarea resurselor pădurii trebuie să includă biotopurile forestiere importante din punct de vedere ecologic și să țină seama de ecosistemele forestiere protejate, rare, sensibile sau reprezentative, ca suprafețele ripariene și

zonele umede, ariile ce conțin specii endemice și habitate ale speciilor amenințate, ca și resursele genetice *in situ* periclitare sau protejate”.

„Se va prefera regenerarea naturală, cu condiția existenței unor condiții adecvate, care să asigure cantitatea și calitatea resurselor pădurii, iar speciile autohtone existente să aibă calitatea necesară sitului”.

„Pentru împăduriri și reîmpăduriri vor fi preferate specii autohtone și proveniențe locale bine adaptate la condițiile sitului. Pentru a suplimenta proveniențele locale se vor introduce specii, soiuri și varietăți numai după ce s-a făcut evaluarea impactului lor asupra ecosistemului, asupra integrității genetice a speciilor indigene și a proveniențelor locale și s-a constatat că impactul negativ poate fi evitat sau diminuat”.

„Practicile de management forestier trebuie să promoveze, acolo unde este cazul, diversitatea structurilor, atât orizontale cât și verticale ca, de exemplu, arboretul de vârste inegale (relative pluriene) și diversitatea speciilor (arboret amestecat). Unde este posibil, aceste practici vor urmări menținerea și refacerea diversității peisajului”.

„Infrastructura trebuie proiectată și construită așa încât afectarea ecosistemelor să fie minimă, mai ales în cazul ecosistemelor și rezervelor genetice rare, sensibile sau reprezentative, și acordându-se atenție speciilor amenințate sau altor specii cheie - în mod special, modelelor lor de migrare”.

„Arborii uscați, căzuți sau în picioare, arborii scorburoși, pâlcuri de arbori bătrâni și specii deosebit de rare de arbori trebuie păstrate în cantitatea și distribuția necesare protejării biodiversității, luându-se în calcul efectul posibil asupra sănătății și stabilității pădurii și ecosistemelor înconjurătoare”.

„Biotopurile-cheie ale pădurii ca, de exemplu, surse de apă, zone umede, aflorimente și ravine, trebuie protejate și, dacă este cazul, refăcute, în cazul în care au fost degradate de practicile forestiere”.

Toate aceste elemente sunt implementate de reprezentanții APM Argeș prin participarea la Conferințele de amenajarea pădurilor, astfel încât în fiecare caz în parte să se adopte acele soluții tehnice care să fie conforme cu cerințele UE.

Astfel conform Ghidului de interpretare - Natura 2000 și pădurile 'Provocări și oportunități' se fac o serie de recomandări pentru practicile uzuale de management în siturile Natura 2000 și nu numai (EC, 2003).

-conservarea arborilor izolați, maturi, uscați sau în descompunere, care constituie un habitat potrivit pentru ciocnitori, păsări de pradă, insecte și numeroase plante inferioare (ciuperci, ferigi, briofite etc.);

-conservarea arborilor cu scorburi, care pot fi utilizate ca locuri de cuibărit de către păsări și pentru înmulțirea mamiferelor mici;

-conservarea arborilor mari și a zonei imediat înconjurătoare, dacă se dovedește că sunt ocupați cu regularitate de răpitoare în timpul cuibăritului;

-menținerea bălților, pâraielor, izvoarelor și a altor luciuri mici de apă, mlaștini, smârcuri, într-un stadiu care să le permită să își exercite rolul în ciclul de reproducere al peștilor, amfibienilor, insectelor etc., prin evitarea fluctuațiilor excesive ale nivelului apei, degradării digurilor naturale și poluării apei;

-zonarea adecvată, atât pentru operațiunile forestiere, cât și pentru activitățile de turism/recreative, a marilor suprafețe forestiere, în funcție de diferitele niveluri de intervenție, și crearea unor zone tampon în jurul ariilor protejate;

-după dezastre naturale, cum ar fi furtuni puternice sau incendii pe suprafețe mari, deciziile manageriale să permită desfășurarea proceselor de succesiune naturală în zonele de interes, ca posibilități de lărgire a biodiversității;

-adaptarea periodizării operațiunilor silviculturale și a tratamentelor astfel încât să se evite interferența cu sezonul de reproducere al speciilor animale sensibile, în special cuibăritul de primăvară și perioadele de împerechere ale păsărilor de pădure;

-păstrarea unor distanțe adecvate pentru a nu perturba speciile rare sau periclitare, a căror prezență a fost confirmată;

-rotația ciclică a zonelor cu grade diferite de intervenție în timp și spațiu;

-în cazul în care nu se contravine legislației și reglementărilor forestiere în vigoare, este bine să se aibă în vedere și posibilitatea de a nu acoperi în cursul reîmpăduririlor tot spațiul disponibil, așa

încât să se păstreze mici zone naturale asociate cu pădurea ca, de exemplu, petice de iarbă, suprafețe înierbate pe zone calcaroase cu specii rare sau periclitare de faună și floră, turbării, mlaștini, zone aluviale și zone cu alunecări de teren. Toate acestea pot îmbogăți enorm oferta generală a biodiversității unei zone datorită frecvenței crescute de tranziții („ecotonuri”) între diferitele tipuri de vegetație;

-din același motiv, decizia de a nu regenera anumite suprafețe în plantații noi făcute în scopuri economice poate genera o varietate suplimentară și recolonizare spontană dispersată cu specii pioniere, ceea ce va duce la o sporire în timp a biodiversității, dacă se asigură nișe corespunzătoare pentru o varietate mare de specii; mai mult, valoarea suplimentară a regenerării complete este, de obicei, scăzută, deoarece operațiunile de reîmpădurire sunt foarte costisitoare;

-asigurarea monitorizării regulate a bogăției speciilor naturale, pentru a putea evalua efectul anumitor măsuri luate și a fi siguri de prezența elementelor de floră și faună rare sau periclitare.

Ca tendința generală pentru a se putea aplica în practica silvică cele enumerate anterior sunt necesare:

-Adaptarea normelor tehnice silvice la cerințele majore ale conservării și ameliorării biodiversității pădurilor, inclusiv pentru conservarea lemnului mort.

-Adaptarea amenajării pădurilor la cerințele referitoare la conservarea biodiversității.

-Revizuirea criteriilor referitoare la zonarea funcțională a pădurilor, luând în considerare prevederile legislației privind ariile naturale protejate.

-Îmbunătățirea substanțială a managementului biodiversității pădurilor României.

-Definitivarea Catalogului Național al pădurilor virgine și cvasivirgine